

מזכירות בית המשפט לעניינים מקומיים - דוח מעקב

רקע

1. בית המשפט לעניינים מקומיים בעיר (להלן - **בימ"ש**) הוקם בהתאם להוראות פרק ב', סימן ד', סעיפים 55-58, בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן - **חוק**).
2. סעיף 55 לחוק קובע את סמכות בית המשפט לעניינים מקומיים:

"(א) בית משפט לעניינים מקומיים ידון בעבירות לפי פקודת העיריות, פקודת המועצות המקומיות, וחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, ולפי תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם, וכן בעבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת השלישית, לרבות תקנות, צווים וחוקי עזר על פיהם.

(ב) ער המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט על הכנסת, רשאי לשנות בצו את החוספת השלישית.

(ג) כל חיקוק שבו ניתנה סמכות לבית משפט עירוני ייקרא כאילו הסמכות ניתנה לבית משפט לעניינים מקומיים."
3. בבימ"ש נדונים תיקים פליליים בלבד, ורוב גזרי הדין כוללים חלופת מאסר (לדוגמה, קנס בגובה 500 ש"ח או חמישה ימי מאסר).

להלן תקציב בימ"ש:

תקציב מאושר בש"ח, 2014	הצעת תקציב 2015, בש"ח	תיאור
-1,500,000	-1,500,000	הכנסות:
		הוצאות:
1,094,000	1,208,000	שכר
23,000	23,000	משרדיות
183,000	190,000	עבודות קבלניות שופטים*
1,300,000	1,421,000	סה"כ הוצאות

* חלקה של העירייה במימון עלות שופטי בית המשפט, קלדניות ומתמחה. בגין שכר שופטים מעבירה העירייה תשלום למשרד הפנים, בגין שכר קלדניות ומתמחה מעבירה העירייה תשלום להנהלת בתי המשפט.

4. מזכירות בימ"ש עוסקת בריכוז ובתיאום פעולות בימ"ש מבחינה ניהולית, מקצועית ולוגיסטית, כגון: רישום תיקי בית המשפט, שיבוץ ליום דיונים, הפקת שוברים לתשלום קנסות ובקרת אכיפת גבייה.
- החברה לביטחון ולסדר ציבורי ראשון לציון (להלן - **החברה לביטחון**) האחראית על אכיפת חוקי העזר העירוניים וגבייה לפי פקודת המיסים (גבייה) ממונה על גביית הקנסות שלא נפרעו במועד שפסק בימ"ש.
- נכון ל-2.12.15, יתרות החוב בגין קנסות שהטיל שופט בימ"ש הנמצאות בגביית החברה לביטחון מסתכמות ב-2,875,633 ש"ח.

תגובת החברה לביטחון:

"נושא הגבייה של חובות ביהמ"ש, הועבר לטיפול החב' לביטחון בשנת 2011, זאת ללא תשתיות גבייה מוכנות, שהכנתן על ידנו הסתיימה בשנת 2012. כמו כן, הגבייה מטעמנו החלה להיעשות ביחס לחובות משנת 2009."

"...אין הגיון שהחברה העירונית לביטחון ולסדר ציבורי אחראית על גבייה של חובות שכלל אינם בתחום אחריותה - כגון: חובות של תכנון ובנייה, רישוי עסקים וכו', (להבדיל מחובות בתחום חנייה ופיקוח) והם בתחום אחריות העירייה. כך, שסביר הוא שהאחריות על גבייתם תהיה על העירייה (שקיים לה מערך מלא לגביית חובות באכיפה). שכן, בנסיבות והחייב מבקש הסבר כזה או אחר על החוב, לחברה לביטחון, כלל אין גישה ומידע לגבי החוב, ואנו לא יכולים לתת לחייב מידע במידת הצורך - דבר הגורם לשירות לא טוב לחייבים. על כן, נראה אפוא, כי על מנת לתת שירות טוב יותר לחייבים בנושאים הרלוונטיים לעירייה, האחריות אמורה להיות בתחום מערך הגבייה העירונית בעירייה."

5. מזכירות בימ"ש נעזרת בשתי מערכות מידע:

- מערכת בתי המשפט "נט המשפט" - במערכת זו פותחים תיקי בימ"ש, מוזנים פרוטוקולי דיון והחלטות שופט ומתקיים מעקב אחר משימות המזכירות בכל הנוגע לטיפול בתיקים.

- מערכת עירונית "אוטומציה" - מעקב אחר דוחות הפקחים והליך הגבייה.

מערכת אוטומציה המחולקת למודולים שונים כוללת בין היתר:

מודול חנייה - אליו מוזנים פרטי הדוחות שפקחי החברה לביטחון חילקו. בסוף כל יום, מתעדכן מודול זה בנתונים שהוזנו למסופונים עמם עובדים הפקחים. מודול בית המשפט - אליו מזינות מזכירות בימ"ש את החלטות השופט הכוללות תשלום קנס.

מודול אכיפת גבייה - אשר קולט לתוכו הן את הנתונים ממודול החנייה והן את הנתונים ממודול בית המשפט כאשר חולף מועד תשלום החוב ומשמש את עובדי מחלקת אכיפת הגבייה בחברה לביטחון.

מזכירות בימ"ש מזינות רק החלטות שופט הכוללות **תשלום קנס** למערכת אוטומציה לצורך הנפקת שובר תשלום והעברת הליך הגבייה באופן אוטומטי לחברה לביטחון. השובר מופק לטובת קופת העירייה. כספים אלה נרשמים כהכנסות בסעיף התקציבי של בית המשפט.

החברה לביטחון מתחילה בפעולות הגבייה רק בחלוף מועד התשלום האחרון של השובר לתשלום הקנס, ולמעשה, נחשפת לקיומו של חוב רק לאחר איחור בתשלום.

עבודת הביקורת

1. מטרת הביקורת הייתה לבחון את עבודת מזכירות בימ"ש ואת ממשק העבודה בין מזכירות בימ"ש לחברה לביטחון¹.
2. הביקורת כללה בין היתר, את הפעולות הבאות:
  - א. פגישות עם מנהלת בימ"ש לעניינים מקומיים (להלן - **מנהלת בימ"ש**) ועם מנהל אגף הכנסות וגבייה בחברה לביטחון (להלן - **מנהל אגף גבייה**).
  - ב. צפייה בעבודת מזכירות בימ"ש.
  - ג. עיון בדוחות מהמערס הממוחשבות, נט המשפט ו-אוטומציה, ובמסמכים רלוונטיים.
3. הנושא נבדק בעבר ופורסם במסגרת דוח מבקר העירייה לשנת 2003 (מספר 24) בנושא "בית המשפט לעניינים מקומיים" (להלן - **דוח ביקורת קודם**).
- לנושאים שנכללו בביקורת הקודמת ונבדקו גם במסגרת הביקורת הנוכחית ניתנה התייחסות בגוף הדוח.
4. התקופה שנבדקה היא השנים 2009-2015, אלא אם נרשם אחרת.
5. איסוף ממצאי הביקורת נערך בחודשים ספטמבר עד דצמבר 2015.
6. טיוטות הממצאים הועברו להתייחסות המבוקרים.

ממצאים

1. מבנה ארגוני

- 1.1 מזכירות בימ"ש כפופה למנכ"ל העירייה. עובדות המזכירות הן עובדות עירייה.
  - 1.2 מעמדו של בימ"ש בתוך מערכת בתי המשפט הוא כמעמדו של מדור (מדור פלילי, מדור אזרחי וכדומה) ודין פסיקתו - כדין פסיקת בית משפט שלום בהתאם לסעיף 56 לחוק.
- בג"צ 8194/05, קראשי נגד עיריית י-ם ומנהל בתי המשפט בישראל, קבע כי יש לשנות את מערך בתי המשפט לעניינים מקומיים, ובשלב הראשון הורה על הפרדה מלאה בין השופטים לבין הרשות המקומית. בעבר היו שופטי בית המשפט לעניינים מקומיים מקבלים את שכרם מהרשות המקומית, וכיום - מהנהלת בתי המשפט והעירייה משלמת להנהלת בתי המשפט את חלקה במימון בית המשפט.
- בג"צ זה אף העלה את סוגיית עובדי המזכירות בבתי המשפט לעניינים מקומיים, אך לא הגיע להחלטה, כך שנוצר מצב שבו מזכירות בימ"ש כפופה למערכת בתי המשפט בתחום המקצועי ולרשות המקומית - בתחום הלוגיסטי.

¹ הן בתחילת ההליך המשפטי, כאשר החברה לביטחון מעבירה כתבי אישום (בעקבות בקשת חייב להישפט) לשם פתיחת תיק בבית המשפט, והן לאחר ההליך המשפטי, כאשר נאשם אינו משלם את חובו במועד והאחריות לגביית החוב בידי החברה לביטחון.

1.3 העירייה מספקת למזכירות בימ"ש את התקציב ואת השכר והנהלת בתי המשפט מספקת את ההנחיות המקצועיות. אשר על כן, מאחר שעל מזכירות בימ"ש להיות ניטרלית ונפרדת מהגוף העירוני, הפעולות אותן היא מבצעת (למעט פתיחת תיק) הן תוצר ישיר של החלטת שופט בלבד.

1.4 במזכירות בימ"ש מועסקות שבע עובדות:

- מנהלת בימ"ש
- סגנית/מ"מ מנהלת בימ"ש
- ממונה על אכיפת גבייה
- ארבע מזכירות - שתיים במשרה מלאה ושתיים במשרה חלקית (50%-ו-60% משרה).

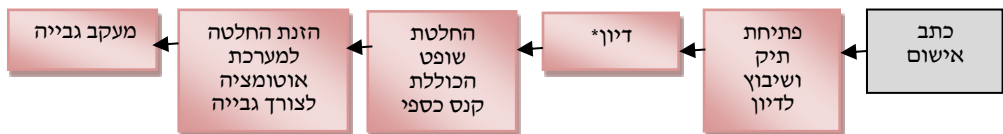
2. עבודת מזכירות בימ"ש

2.1 הליך פתיחת תיק

א. המקרים בהם נפתח תיק בבימ"ש:

- השירות המשפטי העירוני מגיש כתב אישום בנושאים הבאים: רישוי עסקים, תכנון ובנייה, צווי הריסה, צווי סגירה או עניינים עירוניים אחרים (חוק חינוך חובה, פיקוח וטרינרי).

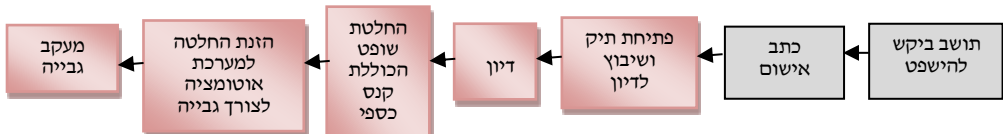
להלן הליך הטיפול בתיק (הליך באחריות מזכירות בימ"ש מסומן באדום):

* במידה שנאשם אינו מתייצב לדיון מועבר הטיפול בזימונו לתביעה באמצעים השונים העומדים לרשותה, כגון: מסירה אישית או הפקת צו הבאה לדיון הבא. יודגש כי לא יינתן פסק דין ו/או גזר דין בהיעדר הנאשם.

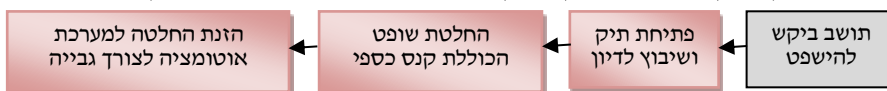
- החברה לביטחון מגישה כתב אישום בנושאים הבאים: חנייה, צואת כלבים, עישון, התנהגות בחוף הים או שפיכת פסולת. החברה לביטחון מגישה כתב אישום רק לאחר שנאשם הגיש ערעור על דוח שהפיק פקח, שתובע עירוני בחברה לביטחון דחה את הערעור ושהנאשם ביקש להישפט.

להלן הליך הטיפול בתיק (הליך באחריות מזכירות בימ"ש מסומן באדום):

- אזרח מבקש להישפט בבית משפט לאחר שערר שהגיש לביטול דוח נדחה בידי תובע עירוני:

להלן הליך הטיפול בתיק (הליך באחריות מזכירות בימ"ש מסומן באדום):

כאמור, במזכירות בימ"ש מתקבלים מסמכים מתאימים לכל אחד מהמקרים הנ"ל, המזכירות פותחות תיק במערכת נט המשפט המועבר למנהלת בימ"ש לצורך שיבוץ ליום דיון.

ב. הביקורת ערכה השוואה בין כמות דוחות החנייה בהם ביקשו נאשמים להישפט בשנת 2014 לבין כמות תיקי בימ"ש העוסקים בחנייה שפתחה מזכירות בימ"ש בשנת 2014 במערכת נט המשפט.

לפי נתוני החברה לביטחון, בשנת 2014 ביקשו 346 נאשמים להישפט, בעוד שבבימ"ש נפתחו 441 תיקים. כלומר, 95 מקרים אינם מופיעים ברשימת התיקים שהועברו לבימ"ש מהחברה לביטחון. מאחר שהנתונים שהועברו מבימ"ש ומהחברה לביטחון אינם כוללים שדות משותפים (כגון ת"ז או מספר דוח),² ההשוואה היא כמותית בלבד.

תגובת החברה לביטחון:

"על מנת להתמודד עם הסוגיה, חשוב לקבל את רשימת המקרים. קיימות מספר סברות לתקלה - סברה אחת הנה שאולי הבקשה להישפט התקבלה ב-2013 והועברה לבית המשפט רק ב-2014 ולכן אותם חייבים לא נכללו בדוח שהועבר מהחברה לביטחון ונכללים בדוח מבית המשפט. בפועל, קורה שאדם מבקש להישפט, בקשתו מוזנת במערכת הגבייה של החברה לביטחון, ולוקח פרק זמן עד שהתובע העירוני המוסמך מאשר את הבקשה ומעביר זאת להכנת כתב אישום (שכן לא אחת הוא מבטל את הדוח לאחר הגשת הבקשה להישפט). אולי בעקבות כך, קיים הפער. סברה שנייה הנה שאחד מהדוחות לא תקינים. על כן, כאמור, חשוב לקבל את המקרים."

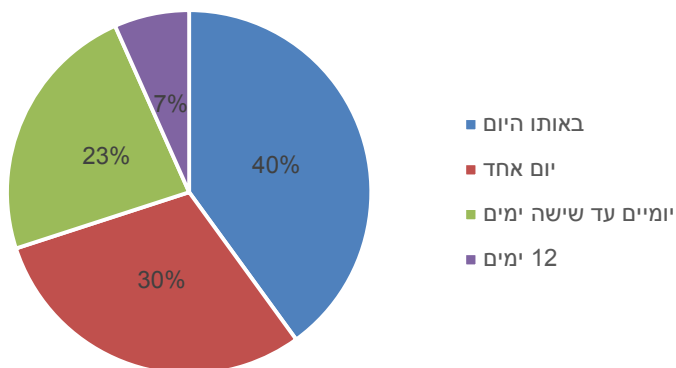
כאמור, הנתונים שהועברו לעיון הביקורת מבימ"ש ומהחברה לביטחון אינם כוללים שדות משותפים ועל כן לא התאפשרה יצירת רשימה של 95 המקרים וההשוואה היא כמותית בלבד. הביקורת מקבלת את הסבר החברה לביטחון לעניין חלופי הזמן בין הגשת הבקשה להישפט והזנתה למערכת הגבייה להגשת כתב אישום לבית המשפט.

ג. הביקורת בדקה במדגם של 30 תיקים, שנפתחו במערכת נט המשפט בשנים 2009-2015 ונבחרו באופן אקראי, את פרק הזמן שחלף ממועד קבלת כתב האישום במזכירות בימ"ש (לפי חותמת "נתקבל") למועד פתיחת התיק במערכת נט המשפט:

מספר ימים שחלפו מקבלת כתב אישום לפתיחת התיק	מספר תיקים
0	12
1	9
2-6	7
*12	2

* מדובר בתיקים מסוף שנת 2013.

² המידע התבקש מספר פעמים, אך נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים טרם הועבר.

2.2 תיקים שנפתחו בשנת 2014

א. בשנת 2014 נפתחו בסך הכול 975 תיקים בבימ"ש. נכון ל-3.11.15 (מועד הבדיקה), 856 מהתיקים נסגרו. כלומר, 88% מהתיקים נסגרו בתוך פחות משנתיים.

נכון למועד זה, 125 תיקים ממתנינים לביצוע משימה עתידית:

סוג משימה	כמות תיקים	אחו מבין התיקים
ממתין להקראה*	32	25.6
ממתין לתשובה לאישום	22	17.6
ממתין להוכחות	14	11.2
ממתין לסיום הוכחות	4	3.2
ממתין לטיעונים לעונש	10	8.0
ממתין למתן גזר דין	4	3.2
ממתין לדין	29	23.2
ממתין למתן החלטה	10	8.0

* טרם החלו הליכים משפטיים.

נמצא כי תשעה מהתיקים בסטאטוס "ממתנינים להקראה" (נאשם זהה בכולם) כוללים תאריך סגירת תיק, אף על פי שהתיקים מתנהלים בבימ"ש. לפי מנהלת בימ"ש, בתיקים אלה התקבל גזר דין בהיעדר הנאשם, והשופט נעתר לבקשתו לבטל את גזר הדין ולפתוח את התיק לדין מחודש. הביקורת בדקה האם מערכת אוטומציה בחברה לביטחון עודכנה בגין הקפאת הליכי הגבייה של תשעת התיקים הנ"ל:

מספר תיק	תאריך פתיחה	תאריך סגירה	אופן סגירה	משימה קובעת	הערת מזכירות בימ"ש
2726-06-14	02.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"קבוע ל-9.3.15 עיכוב הליכים בנט המשפט"
2716-06-14	02.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"קבוע ל-9.3.15 עיכוב הליכים בנט המשפט"
2418-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"קבוע ל-9.3.15 עיכוב הליכים בנט המשפט"

מספר תיק	תאריך פתיחה	תאריך סגירה	אופן סגירה	משימה קובעת	הערת מזכירות בימ"ש
2336-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"קבוע ל-9.3.15 עיכוב הליכים בנט המשפט"
2328-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"קבוע ל-9.3.15 עיכוב הליכים בנט המשפט"
2318-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"עיכוב הליכים ולמרות זאת פעיל באכיפה"
2308-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"עיכוב הליכים ולמרות זאת פעיל באכיפה"
2297-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"עיכוב הליכים ולמרות זאת פעיל באכיפה"
2287-06-14	01.06.14	02.11.14	פסק דין/החלטה	ממתין להקראה	"עיכוב הליכים ולמרות זאת פעיל באכיפה"

בכל המקרים הנ"ל עודכן במערכת אוטומציה: "10.11.15 - הערת פקיד בדבר החלטת בימ"ש לעיכוב הליכים בתיק. 22.11.15 - משלוח התראה לחייב."

מהלוח עולה כי למרות שנרשמה הערת פקיד של החברה לביטחון כי בהתאם להחלטת בימ"ש יש לעכב הליכים, המשיכו בהליכי אכיפת גבייה, וסטטוס התיק במערכת אוטומציה לא השתנה ונותר פעיל באכיפה.

ב. ל-22 תיקים (מתוך 125 תיקים הממתינים לביצוע משימה עתידית) נקבעה בסוג משימה פעולה לביצוע, אך לא נקבע תאריך דיון עתידי:

סוג משימה	כמות תיקים
ממתין לדיון	3
ממתין להקראה	4
ממתין לטיעונים לעונש	3
ממתין למתן גזר דין	2
ממתין למתן החלטה	4
ממתין לתשובה לאישום	6

נמצא כי תשעה מהתיקים הנ"ל נרשמו במזכירות בימ"ש עם הערת "תזכורת תביעה", כלומר על מזכירות בימ"ש לברר המשך הליכים מול התביעה בטרם ישובצו התיקים ליום דיונים; בחמישה מהתיקים הסתיים הטיפול והם נסגרו; לחמישה מהתיקים נקבע דיון; שניים מהתיקים נמצאים בסטטוס עיכוב פסק דין עד מתן החלטה בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי; לאחד התיקים נרשמה הערת "תזכורת פנימית", למזכירות להמשך טיפול בתיק ושיבוץ ליום דיונים בהתאם להחלטת השופט. כלומר, הממצא תקין.

2.3 שיבוץ תיק ליום דיונים

א. עם פתיחת התיק במערכת נט המשפט על מנהלת מזכירות בימ"ש או סגניתה לשבץ את התיק ביום דיונים של שופט.

ב. בבימ"ש דנים בתיקים רק בימי רביעי (יתר ימי השבוע מיועדים לדיונים של בית משפט השלום). יום דיונים כולל כ-50-60 תיקים:

- עד שלושים כתבי אישום חדשים להקראה ראשונה ליום דיונים - בשעות 10:30-8:30.

- תיקי הוכחות בלבד - החל מהשעה 11:30, משובצים בידי השופט במעמד הדיון הקודם.

ג. בדוח ביקורת קודם הומלץ: "באין קריטריונים ברורים, על מנהל בימ"ש המקומי [מזכירות בימ"ש] לקבוע את מועדי הדיונים הראשונים בתיקים על פי סדר הגעתם לידי. מומלץ למנהל ביהמ"ש המקומי, בהתייעצות עם שופט, לקבוע ולתעד קריטריונים לסדרי עדיפויות בתיקים המוגשים לדיון בביהמ"ש. על מנהל ביהמ"ש המקומי להביא לידי כך, שתיקים יוגשו לדיון בזמן הקרוב ביותר למסירת כתבי האישום על פי סדר הגעתם. החלטות החורגות מסדר זה (בקשות הצדדים, החלטות שופט, החלטת מנהל ביהמ"ש וכו') יש לתעד בתיק." נמצא כי מאז הביקורת הקודמת השתנו נוהלי העבודה בבימ"ש, שכן, הוטמעה מערכת נט המשפט והונהגה מדיניות של ניהול תיקים אלקטרוניים באופן מלא. התיקים הפיזיים נשמרים כגיבוי למערכת הממוחשבת, אליה מוזנים באופן ישיר כל המסמכים וההחלטות המתקבלות בתיקים.

בהתאם להנחיות שופט בימ"ש נקבעו כללים מנחים לשיבוץ לפי נושאי התיקים: - חוק חינוך חובה מקבל עדיפות ראשונה לשיבוץ, בהתאם לקבוע בחוק ובתקנות. עדיפות שנייה ניתנת לתיקי וטרניריה, אף הם בהתאם לחוק ולתקנות.

תיקים אלו משובצים למועד של כחודש מיום הרישום, על מנת לאפשר לנאשם להתכונן למשפט לפחות שבועיים מרגע קבלת הזימון (כשבוע - שבועיים עד קבלת הזימון).

- במקרים בהם נדרש דיון דחוף, ישובץ תיק למועד של שבועיים לפחות מרגע הרישום, והזימון יימסר לנאשם במסירה אישית.

- תיקי רישוי עסקים מקבלים קדימות באיזון הנושאים הנדונים באותו יום והזמן שהוקדש לכל תובע (50% לתובעת עירונית ו-50% לתובע מהחברה לביטחון).

- שאר התיקים משובצים בהתאם לשיקול דעת במטרה לאזן את יום הדיונים (נושאים ותובעים). מועד השיבוץ יהיה לכל היותר חצי שנה מהרישום.

- הביקורת בדקה באופן מדגמי בעשרים תיקים שנבחרו באופן אקראי (להלן - **מדגם**) את פרק הזמן שחלף מרגע פתיחת התיק ועד רישום התיק ליום דיונים:

מספר תיק	מועד פתיחת תיק במערכת נט המשפט	מועד רישום התיק לדיון ראשון	הפרש בימים
5408-11-13	05.11.13	05.12.13	30
3344-08-14	06.08.14	13.08.14	7
4854-08-14	07.08.14	14.08.14	7
56314-11-13	28.11.13	05.12.13	7
10477-03-14	05.03.14	11.03.14	6
41103-06-13	19.06.13	25.06.13	6

מספר תיק	מועד פתיחת תיק במערכת נט המשפט	מועד רישום התיק לדיון ראשון	הפרש בימים
30900-01-14	15.01.14	19.01.14	4
28810-04-12	19.04.12	23.04.12	4
11638-03-14	06.03.14	09.03.14	3
21924-05-12	13.05.12	15.05.12	2
7923-12-13	03.12.13	05.12.13	2
43115-09-13	29.09.13	30.09.13	1
55098-01-14	27.01.14	28.01.14	1
51449-11-12	27.11.12	28.11.12	1
121112-06-14	08.06.14	08.06.14	0
1987-04-13	02.04.13	02.04.13	0
9017-02-14	05.02.14	05.02.14	0
17934-04-13	10.04.13	10.04.13	0
19322-07-14	09.07.14	09.07.14	0
21916-11-09	18.11.09	18.11.09	0

נמצא כי בממוצע חולפים ארבעה ימים בין מועד פתיחת התיק במערכת נט המשפט למועד שיבוצו ליום דיונים. ב-30% מהמקרים נרשם התיק ליום דיונים כבר ביום פתיחתו.

כאמור, המקרה שבו חלף חודש ממועד פתיחת התיק למועד שיבוצו אירע בשנת 2013. מאז, פרק הזמן לפי המדגם, הצטמצם ללא יותר משבוע ימים. כלומר, הממצא תקין.

כמו כן, בחנה הביקורת במדגם את פרק הזמן שחלף בין מועד רישום התיקים לדיונים למועד אליו שובץ הדיון הראשון בתיקים:

מספר תיק	מועד רישום לדיון ראשון	מועד הדיון הראשון	הפרש בימים
21924-05-12	15.05.12	13.06.12	29
43115-09-13	30.09.13	06.11.13	37
3344-08-14	13.08.14	31.12.14	140
10477-03-14	11.03.14	11.06.14	92
5408-11-13	05.12.13	02.04.14	118
7923-12-13	05.12.13	23.04.14	139
11638-03-14	09.03.14	18.06.14	101
4854-08-14	14.08.14	14.01.15	153
30900-01-14	19.01.14	07.05.14	108
121112-06-14	08.06.14	12.11.14	157
1987-04-13	02.04.13	02.10.13	183

מספר תיק	מועד רישום לדיון ראשון	מועד הדיון הראשון	הפרש בימים
9017-02-14	05.02.14	30.04.14	84
17934-04-13	10.04.13	16.10.13	189
28810-04-12	23.04.12	31.10.12	191
55098-01-14	28.01.14	28.05.14	120
19322-07-14	09.07.14	26.11.14	140
21916-11-09	18.11.09	12.04.10	145
41103-06-13	25.06.13	25.12.13	183
56314-11-13	05.12.13	02.04.14	118
51449-11-12	28.11.12	03.04.13	126

כאמור בלוח, בארבעה מהמקרים (מסומנים בהצללה) חלפה חצי שנה ויותר בין מועד הדיון בפועל למועד שיבוצו.

תגובת מנהלת בימ"ש:

"כל התיקים שנפתחו בחודש אפריל נקבעו לאוקטובר בגלל פגרת בימ"ש החלה בחודשים יולי-אוגוסט. סיבה נוספת לחלוף הזמן היא הניסיון ליצור איזון בין תיקים של תכנון ובנייה ורישוי עסקים לבין תיקים של חוק עזר עירוני תוך עמידה בתנאי הקצאת השופט לעניין כמות התיקים ליום דיונים. כמו כן, תיקים שנפתחו החל מה-17.6.2013 נקבעו רובם לדצמבר 2013 בין ה-11 ל-25. עפ"י עומסו של יומן השופט."

לאחר שיבוץ התיק לדיון, באחריות מזכירות בימ"ש להפיק זימון ולשלוח אותו לנאשם בדואר רשום.

בדוח הביקורת הקודם הומלץ: "על מנהל ביהמ"ש [מזכירות בימ"ש] המקומי לוודא, כי כל המסמכים הרשמיים, כולל אישורי מסירה יימצאו בתיקי ביהמ"ש."

כאמור, מאז שנת 2003 השתנו נוהלי העבודה בבימ"ש, ומסמכים, לרבות אישורי מסירה, נסרקים לתיק האלקטרוני.

בבדיקת המדגם נמצא כי, למעט מקרה אחד מסוף שנת 2009, לכל התיקים הממוחשבים נסרק אישור המסירה. מאחר שהטמעת מערכת נט המשפט החלה בינואר 2007 והסתיימה רק באפריל 2010, מניחה הביקורת כי הסיבה לכך שאישור המסירה לא נסרק קשורה בחבלי הלידה בעבודה עם מערכת ממוחשבת חדשה.

ד. כל זימון לדיון אשר נשלח בדואר רשום וחוזר מאחר שלא נדרש/עזב/סיבה לא ידועה מועבר לפני מועד הדיון לתובעת עירונית לצורך איתור הנתבע. מזכירות בימ"ש מנהלת טבלת מעקב ידנית אחר מקרים אלה. טבלה זו נשמרת במזכירות בית המשפט עד לקיום דיון בתיק בנוכחות המוזמן. הביקורת עיינה בטבלאות שהופקו במהלך נובמבר 2015 ומצאה כי הן תקינות.

2.4 תיקים המתנהלים בבימ"ש נכון ליום הבדיקה (3.11.15)

א. מדוח "מלאי תיקים פתוחים" שהופק ממערכת "נט למשפט" עולה כי נכון ל-3.11.15 מתנהלים 704 תיקים פתוחים:

שנת פתיחת התיק	כמות תיקים
2009	1
2010	4
2011	4
2012	14
2013	29
2014	119
2015	533

כפי שעולה מהלוח, 52 מהתיקים הפתוחים מתנהלים למעלה משנתיים.

ב. להלן חלוקת התיקים הפתוחים לפי סוג הפעולה לביצוע:

תיאור	כמות תיקים
ממתין לדיון	57
ממתין להוכחות	33
ממתין להקראה	496
ממתין לטיעונים לעונש	16
ממתין לגזר דין	8
ממתין למתן החלטה	20
ממתין לסיום הוכחות	10
ממתין לתשובה לאישום	58
סה"כ	698

כפי שעולה מהלוח, ב-496 תיקים (70.5%) טרם החל ההליך המשפטי. תיקים אלה מתחלקים כדלקמן: שני תיקים נפתחו בשנת 2012, שבעה - בשנת 2013, 23 - בשנת 2014 ו-464 - בשנת 2015.

כמו כן, לעוד שני תיקים פתוחים לא נקבע סוג משימה לביצוע, ועל כן, לא ברור באיזה שלב בהליך המשפטי נמצאים תיקים אלה (15-05-31479, 15-05-40346).

תגובת מנהלת בימ"ש:

"בתיק 15-05-40346 נקבע דיון ליום 18.11.15 וביום זה ניתן גזר דין. התיק נסגר ביום 20.12.15.

בתיק 15-05-31479 - תיק זה קבוע יחד עם תיק מס' 14-05-31458 למועד דיון משותף ביום 9.6.16."

ג. דוח "מלאי תיקים פתוחים" נכללו ארבעה תיקים המסווגים במערכת כתיקים סגורים:

מספר תיק	תאריך פתיחת התיק במערכת "נט למשפט"	תאריך סגירת התיק
18549-04-14	09.04.14	22.02.15
5094-08-14	07.08.14	03.11.15
37634-08-14	26.08.14	25.01.15

מספר תיק	תאריך פתיחת התיק במערכת "נט למשפט"	תאריך סגירת התיק
37939-08-14	26.08.14	02.02.15

תגובת מנהלת בימ"ש :

"בתיקים שעניינם צווים (צווי הריסה או צווי סגירה) וניתן פסק דין, התיקים נסגרים במערכת 'נט המשפט' לאחר מתן גזר דין. באם מוגשת בקשה חדשה בתיקים אלה - בקשה זו נפתחת כ'בקשה אחרי סגירה'. על כן התיקים נותרים בסטאטוס סגור."

2.5 תיקים שנסגרו בשנת 2013

א. במטרה לוודא כי כל התיקים שנסגרו בבימ"ש הועברו לטיפול בגבייה, ערכה הביקורת השוואה בין רשימת התיקים שהועברו לחברה לביטחון לגבייה בשנת 2013 לבין התיקים שנסגרו בבימ"ש בשנת 2013 לפי מערכת נט המשפט. הביקורת בדקה במדגם של 20 תיקים שנבחרו באופן אקראי (עשרה מקובץ תשלומים שנפרעו בחברה לביטחון בשנת 2013 ועשרה מקובץ תיקים שנסגרו במערכת נט המשפט בשנת 2013) האם מקרים אלה נמצאים בשני הקבצים (ההשוואה בוצעה לפי שם משפחה של הנאשם מאחר שמהחברה לביטחון לא הועברו שדות ת"ז או מספר תיק). להלן ממצאי המדגם :

מקובץ תשלומים (ממערכת אוטומציה)			
שם משפחה	מספר ת" (שלוש ספרות אחרונות)	מופיע בקובץ סגורים	תגובת מנהלת בימ"ש
מ'י	030	לא	אין תיק בימ"ש
א'י	153	לא	אין תיק בימ"ש
ס'י	743	לא	אין תיק בימ"ש
ו'י	598	לא	אין תיק בימ"ש
ח'י	523	לא	אין תיק בימ"ש
ח'י	999	לא	אין תיק בימ"ש
ע'י	440	לא	אין תיק בימ"ש
ג'י	179	לא	אין תיק בימ"ש
ס'י	710	לא	אין תיק בימ"ש
פ'י	143	לא	אין תיק בימ"ש
מקובץ סגורים (ממערכת נט המשפט)			
שם משפחה	מספר תיק בימ"ש	מופיע בקובץ תשלומים	תגובת מנהלת בימ"ש
ז'י	36008-11-12	לא	כתב האישום בוטל - אין קנס, על כן לא הוזן למערכת אוטומציה
ש'י	24613-11-12	לא	
ע'י	33111-11-12	לא	תיק ב"ש (בקשות שונות) שנסגר ללא קנס, על כן לא הוזן למערכת אוטומציה
ל'י	25691-02-13	לא	טרם ביצע תשלום בגין הקנס שהוטל עדיין פעיל באכיפת גבייה, על כן לא מופיע בקובץ תשלומים לשנת 2013 במערכת אוטומציה

מקובץ סגורים (ממערכת נט המשפט)			
תגובת מנהלת בימ"ש	מופיע בקובץ תשלומים	מס' תיק בימ"ש	שם משפחה
הקנס שניתן שולם במועד ועל כן לא הועבר לאכיפת גבייה	לא	25744-02-13	ג'
	לא	24894-02-13	א'
	לא	12183-03-13	ע'
	לא	5308-04-13	ג'
	לא	17179-05-13	נ'
	לא	49221-05-13	ר'

מהלוח עולה כי לא נמצא תיק בימ"ש באף אחד מעשרת המקרים שנדגמו מקובץ תשלומים שנפרעו בחברה לביטחון ממערכת אוטומציה בשנת 2013. הממצא לגבי עשרת התיקים שנדגמו בקובץ סגורים של מערכת נט המשפט הוא שמזכירות בימ"ש ביצעה את עבודתה כנדרש והממצא תקין.

ב. הביקורת ערכה השוואה ב-20 תיקים שנבחרו באופן אקראי בין סכום הדוח המקורי לחוב במערכת אוטומציה בסיום ההליך בבימ"ש, לפי דוח חייבים מ-2.12.15 שהתקבל ממנהלת בימ"ש והופק ממערכת אוטומציה. בארבעה תיקים נמצא הפרש בין סכומים:

בש"ח			מספר ת" (שלוש ספרות אחרונות)
הפרש	סכום במערכת אוטומציה	סכום מקורי*	
6,000	7,000	1,000	543
800	1,400	600	495
500	750	250	063
500	1,000	500	689

* לפי דוח נאשמים שביקשו להישפט בשנת 2014.

תגובת מנהלת בימ"ש:

"הדוח נשלח אלינו מנציגת האוטומציה..."

ג. בשנת 2014 נסגרו סה"כ 985 תיקים, מהם, 460 תיקים נפתחו באותה השנה. להלן פרק הזמן שחלף ממועד פתיחת התיקים ועד סגירתם בשנת 2014:

אחו	כמות תיקים	
6.2	61	עד חודש
4.4	43	3-1 חודשים
46	453	6-3 חודשים
9.1	90	9-6 חודשים
8.2	81	12-9 חודשים
18.6	183	שנה עד שנתיים
5.1	50	2-3 שנים
2.4	24	מעל שלוש שנים

להלן התפלגות התיקים שנסגרו לפי אופן סגירתם :

אחו	כמות תיקים	תיאור
93.9	925	פסק דין/החלטה
5.8	57	ביטול כתב אישום
0.2	2	התליית הליכים
0.1	1	עיכוב הליכים בידי היועמ"ש לממשלה

2.6 ה נת נתוני תיקים סגורים למערכת אוטומציה

א. כאשר מתקבלת החלטת שופט בתיק בית משפט כי הנאשם ישלם סכום כלשהו, מזינות מזכירות בימ"ש את נתוני התיק למערכת אוטומציה לצורך הפקת שובר תשלום לנאשם.

ב. בין היתר, מוזנים למערכת נתונים על אודות סיווג התיק לפי הנושא בו עסק (הנדסה, רישוי עסקים, פיקוח עירוני ועוד) ולפי סוג עניין המשנה בו עסק (תכנון ובנייה, רישוי עסקים, חנייה ועוד). נכונות נתונים אלה חשובה לצורך קיומה של בקרה עצמית של החברה לביטחון בנוגע לעבודת הגבייה שהיא מבצעת, ובאמצעותם יכולה החברה לזהות באילו תיקים יש לשפר את הליך הגבייה.

ג. מעיון בדוח חייבים לשנת 2014 שהופק ממערכת אוטומציה, ובפרט בנתוני התיקים שהוזנו תחת ההגדרה "נושא" והגדרה "סוג עניין משנה", נמצא כי מתבצע רישום וסיווג שגוי של התיקים בעת הזנת הנתונים.

להלן נתוני הגבייה בחלוקת התיקים לפי "נושא" :

אחו שלא נגבה	סה"כ סכום שלא נגבה, בש"ח	סה"כ סכום מקורי, בש"ח	כמות תיקים	נושא
36	28,743	80,705	94	155 פיקוח עירוני
40	60,330	149,098	302	246 חנייה
91	5,448	6,000	4	28 רישוי עסקים
0	0	5,000	1	33 הנדסה
26	272,830	1,039,945	285	82 כללי
0	0	17,000	9	ריקים

להלן נתוני הגבייה בחלוקת התיקים לפי "סוג עניין משנה" :

אחו שלא נגבה	סה"כ סכום יתרה, בש"ח	סה"כ סכום מקורי, בש"ח	כמות תיקים	סוג עניין משנה
32	108,529	339,780	97	10 תכנון ובנייה
24	166,884	695,965	179	20 רישוי עסקים
32	26,883	83,555	101	30 ברירת קנס/חוק עזר (בי"ק/ח"ע)
41	963,430	154,198	312	40 חנייה
7	1,625	24,000	5	50 פקודת בריאות הציבור (פב"צ)
0	0	250	1	60 חינוך

כפי שעולה מהשוואה בין שני הלוחות, קיימת אי-התאמה בין הגדרת נושא התיק לבין הגדרת סוג עניין המשנה ופעמים רבות מסווג התיק תחת נושא "כללי" במקום לנושא אליו שייך. כך לדוגמה, לנושא "רישוי עסקים" הוזנו ארבעה תיקים בלבד בעוד שלסוג עניין משנה "רישוי עסקים" הוזנו 179 תיקים; לנושא "הנדסה" הוזן תיק אחד בלבד, בעוד שסוג עניין משנה "תכנון ובנייה" הוזנו 97 תיקים.

תגובת מנהלת בימ"ש:

"ההתיק שמופיע הנדסה הנו תיק המזוהה כתיק ב.מ. תכנון ובנייה. כמובן שחלה טעות בהקלדה בהסבת התיק אך זה אינו משמעותי."

יש להדגיש כי הזנת נתוני תיקים נכונה למערכת האוטומציה משמעותית לקיומה של בקרה על אודות יעילות עבודת הגבייה אותה מבצעת החברה לביטחון. אף אם הזנת הנתונים אינה משמעותית לעניין עבודתן של מזכירות בימ"ש, עליהן להקפיד על הזנת נתונים מדויקת.

תגובת מנהלת בימ"ש:

הנושא נבדק שנית - ואכן בהמשך לתגובתי בסעיף 2.6(ג) ציטוט 'איננו משמעותי...!', נכון הדבר גם לגבי ה-179 תיקי רע"ס מאחר ולינושא' בפתחת תיקי תכנון ובנייה אין כל משמעות אלא רק 'סוג העניין'... עניין ה'ינושא' משמעותי כשיש דוחות (כסף) 'מעקב מקור' ומיועד למימוש/ביטול הכסף (כמובן עפ"י החלטת בימ"ש בלבד). רק לגבי תיקי פיקוח וחנייה משום שבהם קיימים דוחות וחייב להיות ממשק ישיר למס הדוח!! שאפשר יהיה לחייב או לזכות

לאחר גז"ד

בתיקי תכנון ובנייה - אין דוחות!! ולכן הדגש הנו ביסוג עניין

על כן גם אפשרויות השימוש בתיקים אלו בינושא' במערכת אוטומציה של ביה"ש בוטלו משנת 2015 ואין לנו שימוש בהם. [ההדגשות במקור]

3. גבייה

- 3.1 עד לשנת 2011 הייתה מזכירות בימ"ש אחראית על גביית הכספים שנקבעו בפסיקות. החל משנה זו, נתונה הגבייה לאחריות החברה לביטחון.
- 3.2 משנת 2013 מועסקת במזכירות בימ"ש עובדת הממונה על אכיפת גבייה, שתפקידה לפקח על פעולות הגבייה של החברה לביטחון.
- 3.3 מדי רבעון מפיקה מנהלת בימ"ש דוח חייבים ממערכת אוטומציה. לפי דוח זה, נכון ל-2015.12.12, בחברה לביטחון מתנהלים הליכי גבייה בגין חובות בסך כשני מיליון ש"ח.
- 3.4 כאשר מתקבלת החלטה בתיק לקנוס את הנאשם, מזינות מזכירות בימ"ש את סכום הקנס ומועד תשלומו **באופן ידני** למערכת אוטומציה. לאחר מכן, מופק שובר תשלום שנשלח לנאשם בדואר רשום.
- 3.5 ביצוע תשלום קנס לפי פס"ד אפשרי אך ורק בבנק הדואר. חשבון המוטב בשובר התשלום הוא חשבון העירייה.

- 3.6 במקרים בהם השובר מוחזר למזכירות בימ"ש עם חותמת הדואר לאחר שלא נדרש/עזב/סיבה לא ידועה, עורכות המזכירות חיפוש במערכת משרד המשפטים לצורך אימות הפרטים וקבלת כתובת עדכנית, ומבקשות אישור שופט להנפקת שובר חדש ושליחתו למען הנכון.
- 3.7 החברה לביטחון שולחת לנאשם שאינו משלם את הקנס במועד שקבע בימ"ש התראה בגין אי-תשלום בצירוף שובר בו חשבון המוטב לתשלום הוא חשבון החברה לביטחון.
- 3.8 נמצא כי לא קיים ממשק ממוכן בין מערכת נט המשפט למערכת אוטומציה:
- א. כאשר מדובר בתיק שמקורו בדוח חנייה של החברה לביטחון, המערכת אינה יודעת לשלוח את נתוני הנאשם שכבר קיימים במערכת במודול חנייה, ומזכירות בימ"ש מזינות מחדש למערכת אוטומציה את פרטי הנאשם.
- ב. נאשם שאינו תושב העיר אינו מזוהה במערכת אוטומציה, ומזכירות בימ"ש מזינות את פרטיו באופן ידני בהסתמך על הנתונים המופיעים בכתב האישום. זאת, אף כאשר מדובר בבעל עסק הפועל בעיר, ומשכך, משלם ארנונה ופרטיו מצויים במערכת.
- ג. במקרים בהם השופט מחליט להסב את התשלומים בתיק על שם נאשם (כגון דוח חנייה מרכב חברה לנהג שביצע את העברה), מזכירות בימ"ש מפיקות את השוברים רק לאחר שהחברה לביטחון משנה את הנתונים בתיק שבמערכת אוטומציה. לעתים, שינוי הפרטים והפקת השובר מבוצע לאחר מועד התשלום שקבע השופט.
- 3.9 בגלל חוסר התקשורת בין המודולים השונים במערכת אוטומציה היו מקרים בהם חלף הזמן לתשלום והתיק הועבר לגבייה באמצעות החברה לביטחון, זאת, בעוד שהנאשם שילם את החוב בהתאם לשובר התשלום בבנק הדואר. התשלום מתעדכן במודול בית המשפט, אך לא במודול אכיפת הגבייה והחברה לביטחון המשכה בהליכי גבייה ושליחת התראות תשלום.
- 3.10 חוסר התקשורת בין המודולים השונים במערכת אוטומציה קיים גם בכיוון ההפוך, והיו מקרים בהם נאשם שילם את חובו לחברה לביטחון, אך בימ"ש לא עודכן בדבר והמשיך להתנהל תיק בימ"ש בעניינו. כך לדוגמה, בתיק בימ"ש מס' 47467-11-13 שילם הנאשם את הקנס בחברה לביטחון ב-30.7.15 ועל כן לא התייצב ב-28.10.15 לדיון הוכחות בעניינו. מערכת בימ"ש לא עודכנה כי הקנס שולם ויש לסגור את התיק ולכן קיים בימ"ש דיון בהיעדרו של הנאשם וניתן פסק דין וגזר דין. ב-1.11.15, לאחר שנודע לתובע כי הקנס שולם, הוא הגיש בקשה לבימ"ש לביטול פסק הדין ומחיקת כתב האישום ובקשתו התקבלה.
- תגובת מנהלת בימ"ש:
- "חייבת להיות פעולה לעדכון הליך בתיק מרגע פתיחת תיק בימ"ש עד לגז"ד וזאת באחריות התובעים מטעם החברה לסדר וביטחון."
- הביקורת מעירה כי על הפקיד בחברה לביטחון המקבל לידי את התשלום מהנאשם לוודא עדכון של התובע עוד באותו היום ובאחריות התובע לעדכן את בימ"ש כי

הקנס שולם וכי יש לבטל את ההליכים המשפטיים המתנהלים בעניינו של הנאשם.

3.11 מנהל אגף גבייה מסר כי החברה לביטחון ביקשה ממנהלת בימ"ש לקבל את החלטת בימ"ש לפיהן מוזנים הנתונים למערכת אוטומציה, לצורך ייעול מהלך הגבייה. לדבריו, במקרים רבים טוען הנאשם בפני גובה החוב כי כלל אינו מודע לקיומו של חוב ומתחמק מתשלום. מנהל אגף גבייה מעוניין לצייד את גובי החובות בהחלטת בימ"ש שתהווה אסמכתא מחייבת על קיומו של החוב. לדברי מנהלת בימ"ש, בהתאם לנוהל 03/18 של הנהלת בימ"ש, היא אינה יכולה להיענות לבקשתו מאחר שהחברה לביטחון אינה צד להליך המשפטי, ועל כן, אין לה זכות לקבל לידיה מסמכים הנוגעים להליך המשפטי. זאת, אף על פי שלדברי מנהל אגף גבייה, היועצת המשפטית לעירייה אינה רואה מניעה להעביר את פס"ד לחברה לביטחון. יש להעיר כי מדובר בגזרי דין החשופים לעיון הציבור, ולכן, אין מניעה חוקית בהעברתם.

תגובת מנהלת בימ"ש:

"מזכירות בימ"ש פועלת עפ"י נוהלי ביהמ"ש בלבד, כגון נוהל מס' 03/18 של הנהלת בימ"ש שעניינו 'עיון בתיקי בית משפט' ולפיו תיק בימ"ש יימסר לעיונו של 'בעל דין' - צד בתיק בית משפט לרבות באי כוחו. מזכירות בימ"ש מעבירה כל החלטה לבאי הכוח מטעם הרשות שהנם צד בתיק ונמסרת לתובעים, שחלקם עובדים של החברה לביטחון והנם צד בתיק.

כמו כן, בבדיקה נוספת עם מנהל התחום מטעם הנהלת בתי המשפט - הנהלת בתי המשפט מחזקת את הטענה כי למזכירות אין רשות להעביר עיון בתיק בימ"ש לגורם שאינו בעל עניין בתיק למעט בא כוח בעל עניין מטעם הרשות. על אדם שאינו צד בתיק להגיש לבימ"ש בקשה לעיון בתיק בהתאם לנוהל."

4. הליכי עיקול

4.1 מדי רבעון, נשלחים פרטי חוב שלא נגבה לאחר שהחברה לביטחון ממצה את חלופות הגבייה השונות (התראה ראשונה, שנייה ושלישית) לבימ"ש, לצורך אישור קיומו של החוב והמשך הליכי עיקול, לעתים עד כדי הפעלת חלופת המאסר.

4.2 מדי רבעון מפיקה החברה לביטחון ממודול אכיפת הגבייה דוחות לצורך הנפקת אזהרות עיקול. בשלב זה, מזכירות בימ"ש מוודאת את קיומו של חוב מול מודול בית המשפט. במקרים רבים עולה כי לא קיים חוב.

4.3 בבדיקה עם עובדת התמיכה הטכנית בחברת אוטומציה התברר כי הדוחות שמפיקה החברה לביטחון הם שגויים, מאחר שהם מופקים ללא עדכון הנתונים. לדברי מנהל אגף הגבייה, הסיבה לאי-עדכון הנתונים היא שאין סנכרון מלא בין המודולים השונים במערכת אוטומציה.

נכון למועד הפצת טיוטת הממצאים, טרם נענתה בקשת הביקורת לקבל הסבר מלא בדבר מקרים בהם מסר בימ"ש כי הוסדר החוב, אך הוא עדיין מופיע במודול אכיפת הגבייה.

תגובת החברה לביטחון:

"הסוגיה הועברה לפתחה של החברה לאוטומציה - חברת התכנה שמנהלת את מערך הגבייה ומערך האכיפה. לאחר פניות חוזרות ונשנות מצד החברה לביטחון, החברה

לאוטומציה השיבה מפורשות ואני מצטט את תגובתו של מר ע"י מיום ה-31.12.2015 שהועברה לעו"ד [...] מהביקורת: 'אי שלום אבקש לעדכן אתך בנוגע לאי התאמה שקיימת בין הפיקוח לאכיפה ביררתי את הנושא ובעבר הייתה תקלה והיא טופלה'. ביום ה-10.01.2016 עו"ד [...] הפנתה [הביקורת] ישירות למר י' שאלה בנושא אך הוא טרם השיב. על כן, עם כל הכבוד, הטענה כי החברה לביטחון טרם נתנה לכך הסבר, אינה מדויקת." [ההדגשה במקור]

הביקורת מעירה כי הדואר האלקטרוני שנשלח ב-10.1.16 מוען למנהל אגף הגבייה בחברה לביטחון ולעובד החברה לאוטומציה, וכן נשלח עותק לשני נציגים מהחברה לאוטומציה. יתר על כן, בגוף ההודעה לא הייתה פנייה מפורשת של הביקורת לחברה לאוטומציה אלא פנייה לכלל הנמענים. להלן הפנייה: "...מה משמעות המונח 'בעבר', מתי הייתה התקלה ומתי תוקנה? מה היה המקור לתקלה?" יודגש, כי נציגת החברה לאוטומציה מסרה כי היא אינה פועלת לבקשת הביקורת, אלא אך ורק לבקשת נציג החברה לביטחון. התנהלות זו נמסרה למנהל אגף הגבייה בפגישה עם הביקורת. כאמור, פנייה זו טרם נענתה.

ריכו ממצאים ומסקנות

מזכירות בימ"ש אחראית על פתיחת תיק ושיבוצו לדיון בפני שופט, וכן, להזנת החלטות הכוללות תשלום קנס למערכת אוטומציה לצורך גבייה, מעקב ובקרת גבייה. גביית הכספים שנקבעו בפסיקות בימ"ש נתונה לחברה לביטחון.

להלן ממצאים נבחרים שעלו בבדיקת הביקורת, נכון ל-3.11.15 (מועד קבלת הנתונים):

1. 25.6% מהתיקים הממתינים לביצוע משימה עתידית נמצאים בתחילת ההליך המשפטי וממתינים להקראת כתב האישום בפני שופט.
2. תשעה תיקים (נאשם אחד) מופיעים במערכת נט המשפט כתיקים סגורים וכממתינים להקראה (תחילת ההליך המשפטי) - בו-זמנית. זאת ועוד, מערכת אוטומציה לא עודכנה כי תיקים אלה, שנסגרו בעבר והועברו לטיפול הגבייה, נפתחו מחדש בבימ"ש ולכן יש להקפיד את הליכי הגבייה בעניינם, למרות קיומה של הערת פקיד החברה לביטחון על החלטת בימ"ש לעכב הליכים.
3. נכון ל-3.11.15, מתנהלים בבימ"ש 704 תיקים פתוחים, 52 מהם - למעלה משנתיים. ב-496 מהתיקים הנ"ל טרם החל ההליך המשפטי והם נמצאים בסטטוס "ממתין להקראה". 32 מהתיקים נפתחו במערכת נט המשפט לפני שנת 2015. בבדיקת מדגם של 20 תיקים נמצאו ארבעה שבהם חלפה למעלה מחצי שנה בין מועד שיבוצם לדיון למועד הדיון בפועל.
4. בבדיקת מדגם של 20 תיקים שנסגרו במהלך שנת 2013 - עשרה לפי דוחות החברה לביטחון ועשרה לפי דוחות בימ"ש, לא נמצאו תיקי בימ"ש תואמים לעשרת התיקים שדווחו בדוח של החברה לביטחון.
5. בהשוואה במדגם של 20 תיקים בין סכום הקנס המקורי בדוח הפקח לסכום הקנס לאחר התנהלות ההליך המשפטי לפי דוח חייבים, נמצאו ארבעה מקרים בהם קיים הפרש בין שני הסכומים.

6. לא קיים ממשק ממוכן בין מערכת נט המשפט למערכת אוטומציה, ולכן, הזנת הנתונים נעשית באופן ידני בידי מזכירות בימ"ש. זאת, מאחר שמערכת נט המשפט היא מערכת סגורה ומסירת מידע לגורם שאינו צד לתיק מתאפשרת רק לאחר אישור יועמ"ש או בימ"ש.
7. במערכת אוטומציה לא קיים ממשק ממוכן מלא (דו-כיווני) בין מודול מערכת אכיפה וגבייה למודול מערכת בימ"ש. בשל כך, ייתכן שנאשם ששילם את חובו ימשיך לקבל התראות תשלום מגורם אכיפת הגבייה או שכנגד נאשם ששילם את החוב בחברה לביטחון ימשיך להתנהל הליך משפטי מאחר שמערכת בימ"ש לא עודכנה והתיק לא נסגר. זאת, מאחר שפקיד גבייה בחברה לביטחון המקבל תשלום מאת נאשם בזמן שמתנהל הליך בבית המשפט אינו מעדכן את התובע בדבר תשלום החוב ועל כן התובע אינו מנחה את בימ"ש לבטל את ההליכים בעניינו של הנאשם.
8. מזכירות בימ"ש אינה נענית לבקשת החברה לביטחון להעביר את גזרי הדין בתיקים שהועברו לאכיפת הגבייה ופועלת בהתאם לנוהל הנהלת בית המשפט. זאת, על אף שלכאורה אין כל מניעה חוקית לעשות כן נוכח העובדה שגזרי דין אלה חשופים לעיון הציבור בהתאם לחוק.

המלצות

1. על התביעה מטעם החברה לביטחון לוודא כי תתבצע הקפאה של הליכי גבייה עד תום ההליכים המשפטיים בהתאם להחלטת השופט.
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים נמסר כי ההמלצה תבוצע.
2. יש לפנות לחברה לאוטומציה לברור מהות הפרש בין סכום הקנס המקורי בדוח הפקח לסכום הקנס לאחר התנהלות ההליך המשפטי לפי דוח חייבים, במקרים שאיתרה הביקורת.
3. יש לבחון הקמת ממשק ממוכן וסנכרון דו-כיווני מלא בין מודול מערכת אכיפה וגבייה למודול מערכת בימ"ש במערכת אוטומציה.
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים נמסר כי ההמלצה תבוצע.
4. יש לוודא כי התובע בחברה לביטחון יקבל מידע שוטף בדבר תשלום חוב על מנת שינחה את בימ"ש בדבר הפסקת ההליך. לצורך כך, יש לבחון קבלת התרעה ממוחשבת לתובע כי נאשם בהליך המתנהל בבימ"ש שילם את חובו לחברה לביטחון.
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים נמסר כי ההמלצה תבוצע.
5. יש לפנות לקבלת חוות דעת משפטית בנוגע לזכות החברה לביטחון, או מי מטעמה, לקבל ממזכירות בימ"ש גזרי דין שהועברו לגביית החברה לביטחון, ולפנות לבימ"ש לקבלת אישור להעביר את גזרי הדין גם לחברה לביטחון. לחילופין, על התובעת העירונית להעביר לחברה לביטחון את כל גזרי הדין.
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים נמסר כי ההמלצה תבוצע.

